

Instruccions per a la realització i presentació del Treball Final de Grau en Biologia de la Universitat de València

(Aprovades per la Comissió Acadèmica del Títol de Biologia el 21 de maig de 2018)

1. Introducció

El Treball Final de Grau (d'ara en avant, TFG) és una assignatura obligatòria de 15 crèdits del grau en Biologia de la *Universitat de València*. En el TFG convergeix tot l'aprenentatge de l'estudiant durant els primers cursos i representa la culminació de la seua capacitat de treball com estudiant. L'objectiu fonamental d'aquesta assignatura és que l'estudiant experimente per sí mateix el procés de realització d'un treball propi, que pot desenvolupar-se en les diferents facetes de la producció i comunicació científica.

2. Matrícula

La matrícula es realitzarà en el període ordinari, juntament amb la resta d'assignatures del pla d'estudis del títol de grau, i donarà dret a dues convocatòries oficials durant el curs acadèmic. Per a poder matricular-se és requisit indispensable haver superat, almenys 150 crèdits, entre ells tots els corresponents a les matèries bàsiques del grau, i estar matriculat de totes les matèries obligatòries que integren els tres primers cursos de la titulació. El TFG haurà de realitzar-se en la fase final del pla d'estudis i estar orientat a l'avaluació de competències associades al títol¹.

Es podrà obrir un segon període de matrícula del TFG al finalitzar la primera convocatòria d'exàmens per a aquells estudiants que, amb la matrícula de l'assignatura, finalitzen el grau i que al moment de la matrícula ordinària no complien amb els requisits establerts al pla d'estudis. Esta matrícula donarà dret a dues convocatòries en el curso acadèmic.

¹El REAL DECRET 1393/2007, de 29 d'octubre, pel que s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials, modificat pel REAL DECRET 861/2010, de 2 de juliol, indica que «*Todas las enseñanzas oficiales de grado han de concluir con la elaboración y defensa de un trabajo fin de grado, que ha de formar parte del plan de estudios. El trabajo de fin de grado tendrá entre 6 y 30 créditos, deberá realizarse en la fase final del plan de estudios y estar orientado a la evaluación de competencias asociadas al título*».

3. Temes i modalitats del TFG

El TFG és un treball autònom i individual que cada estudiant ha de realitzar sota la supervisió d'un tutor. El TFG ha de permetre a l'estudiant mostrar de manera integrada els continguts formatius rebuts i les competències adquirides associades amb el títol de grau.

La temàtica del TFG podrà estar relacionada amb qualsevol àmbit d'estudi de la Biologia. Aquesta temàtica podrà desenvolupar-se conforme a una d'estes modalitats, estant possible, previ acord de l'alumne i tutor i l'aprovació de la comissió de TFGs, canviar el tipus de treball durant la seua realització, quan existisca una causa justificada:

- Treball d'investigació breu relacionat amb la titulació, desenvolupat a la Facultat/Universitat o en una institució externa.
- Treball de caràcter teòric relacionat amb la titulació, on l'estudiant realitze una revisió bibliogràfica sobre un tema, plantege totes les fases de desenvolupament d'un hipotètic projecte d'investigació o realitze un treball de divulgació.
- Altres modalitats de treball relacionades amb la titulació que la comissió de TFG estime oportunes.

4. Tutela acadèmica i tutela externa

El TFG ha de fer-se sempre sota la supervisió d'un tutor acadèmic. Podrà ser tutor acadèmic del TFG qualsevol dels professors de les àrees de coneixement que imparteixen docència en el grau en Biologia.

En el cas de TFGs realitzats fora de la Universitat de València, podran exercir les funcions de tutor extern qualsevol titulat que exercisca lliurement la seua professió, prèvia aprovació per la Comissió del TFG. També podran exercir com tutors externs els professors de la Universitat de València de àrees de coneixement que no impartisquen docència al grau de Biologia, prèvia aprovació per la Comissió del TFG. En ambdós casos, la Comissió del TFG, d'acord amb la proposta dels departaments, designarà un tutor acadèmic.

El tutor del TFG podrà assessorar l'estudiant en tot allò que considere oportú per a la seua realització. El tutor mantindrà una reunió amb l'estudiant abans d'iniciar el treball, fixant-ne clarament els objectius, terminis previstos d'execució, recursos disponibles i necessaris, aspectes ètics, d'autorització, de seguretat i confidencialitat que puguen estar implicats, etc. Programarà reunions periòdiques de seguiment, on comprovarà el grau de desenvolupament del treball. El tutor guiarà l'estudiant, però la responsabilitat sobre la resolució tècnica del TFG recau exclusivament en l'estudiant. Finalment, el tutor del TFG haurà de donar el vistiplau per a la presentació del treball, així com elaborar un informe confidencial sobre la labor desenvolupada per l'estudiant que es presentarà al tribunal que jutge el TFG. L'esmentat informe es realitzarà d'acord amb els models de rúbrica elaborats per la Comissió de TFG.

Quan el TFG estiga dirigit per un tutor extern, la funció del tutor acadèmic, com a mínim, serà la d'assessorar l'estudiant que realitza el TFG, per tal de garantir que aquest compleix els requisits administratius i acadèmics adequats.

El TFG podrà ser cotutoritzat per un màxim de dos professors, sempre que aquests pertanyin a distintes àrees de coneixement d'entre les que imparteixen docència en el grau de Biologia.

5. Comissió del TFG

Es tracta d'una comissió delegada de la Comissió Acadèmica del Títol (d'ara en avant, CAT) que estarà composta per 3 professors i 1 estudiant designats per la CAT entre els seus membres.

La renovació dels membres d'aquesta comissió es realitzarà cada curso acadèmic.

Les seues funcions son les següents:

Gestionar tot el procés relatiu als TFG i garantir l'aplicació de les instruccions arreplegades en aquest document:

- Aprovar i fer pública en cada curs acadèmic l'oferta de temes i tutors de TFG de la titulació.
- Assignar als estudiants el tema i tutor de TFG de conformitat amb els criteris d'adjudicació que figuren en aquestes instruccions.
- Aprovar el tema de treball i nomenar el tutor acadèmic en els TFG que es realitzen fora de la Universitat de València en el marc de programes d'intercanvi.
- Nomenar i comunicar al deganat de la Facultat els tribunals que jutjaran els TFG.
- Comunicar a la secretaria del centre els noms dels presidents del tribunal que signaran les actes d'avaluació de TFG en cada període i convocatòria.
- Resoldre qualsevol eventualitat relacionada amb el TFG.

(Excepcionalment, la comissió també serà l'encarregada d'aprovar els canvis de tema treball o tutor)

6. Oferta, assignació i inscripció del TFG

La CAT, abans de finalitzar el curs acadèmic i d'acord amb les previsions del número d'estudiants per al següent curs, sol·licitarà als departaments amb docència en el Grau en Biologia la relació de temes i tutors de TFG que cobrisca el nombre mínim que les corresponga, que vindrà determinat per la càrrega docent que tinga el departament en la titulació. D'aquesta forma es garantirà que tots els estudiants, que complisquen els requisits de matrícula establerts i que sol·liciten realitzar el TFG, tinguen possibilitat de fer-ho. En aquesta oferta es poden incloure TFGs que vagen a ser tutoritzats per un tutor extern i un tutor acadèmic de l'esmentat departament.

La comissió del TFG aprovarà l'oferta de treballs de cada curs acadèmic que es farà pública abans del començament del període de matrícula de cada curs. L'assignació es realitzarà mitjançant subhasta:

Els estudiants matriculats seran convocats, abans de finalitzar el mes d'octubre, per tal d'elegir en sessió pública el tema de treball i el tutor de l'oferta de TFGs del curs acadèmic corresponent. L'ordenació per a l'elecció es realitzarà considerant el número de crèdits superats i la nota mitjana ponderada de 0 a 10, aplicant la següent fórmula: $(\text{crèdits superats}/150) * \text{nota mitjana ponderada}$.

L'adjudicació es formalitzarà amb la presentació en la secretaria de la facultat, abans del 15 de novembre, del formulari d'inscripció del TFG signat pel tutor acadèmic i l'estudiant. Aquesta sol·licitud d'inscripció es trobarà disponible a l'aula virtual i en l'enllaç de la facultat http://www.uv.es/biodocs/secretaria/tramits/TFG/Inscripcion/Inscripcio_TFG_BIO.pdf.

Es podrà mantenir tema/tutor de cursos anteriors si el tutor i l'estudiant estan d'acord, indicant-se explícitament en un escrit dirigit a la comissió.

7. Presentació del TFG

La matrícula dona dret a dues convocatòries dins del curs acadèmic. Els períodes d'avaluació en cada convocatòria vindran determinats pel calendari de gestió acadèmica de la Universitat de València. Tots els estudiants matriculats tindran assignada com primera i segona convocatòria l'últim mes del període que s'establisca per a cadascuna d'elles. No obstant això, l'estudiant podrà optar per defensar-lo, en cada convocatòria, en un període anterior al que té assignat.

Per formalitzar la sol·licitud d'avaluació, els estudiants hauran de presentar a través de la seu electrònica de la Universitat de València (entreu.uv.es), la memòria final en format pdf (grandària màxima de 100Mb) i la "Sol·licitud d'avaluació i defensa del TFG" amb el vistiplau del tutor acadèmic, abans de que finalitze el termini establert al calendari que es publicarà a la pàgina web al principi de cada curs acadèmic: <https://www.uv.es/uvweb/biologiques/es/facultad/tramites-procedimientos/trabajo-fin-grado-1285867594964.html>

Una vegada finalitzada la sol·licitud, el gestor del centre verificarà que la memòria és vàlida i es procedirà a resoldre la sol·licitud per part de la Comissió de TFG. La memòria serà arxivada electrònicament i de forma automàtica en una subcomunitat específica de l'Aula virtual.

Per a la redacció i presentació del TFG, l'estudiant triarà una revista científica que s'adeqüe als continguts i modalitat del seu treball, entre les revistes proposades per la Comissió i que es trobaran dipositades a l'aula virtual. Els treballs publicats en la revista elegida serviran de model per a definir i organitzar els continguts en diferents seccions i citar la bibliografia de manera correcta.

Excepcionalment, l'estudiant podrà basar-se en altra revista no contemplada en la selecció indicada anteriorment, justificant els motius de la seua elecció.

Independentment de la revista triada, el TFG constarà d'un document principal amb una extensió orientativa entre 10.000 i 15.000 paraules incloent la bibliografia, interlineat de 1,5 i grandària de lletra Font 12 (Arial o Times New Roman). Es recomana incloure les Taules i Figures dins del text del manuscrit.

Els treballs teòrics que impliquen el desenvolupament d'un hipotètic projecte d'investigació s'adaptaran a les bases per a la presentació de projectes del Ministeri de Ciència i Innovació, el formulari del qual serà dipositat a l'Aula virtual. No obstant això, es requerirà que la introducció i la metodologia siguin prou àmplies com perquè el treball siga comprensible sense necessitat de ser un expert en la matèria.

En casos justificats es podrà incloure material suplementari (apèndix, arxius informàtics, etc.). En tot cas, el contingut i la pertinença d'aquest material suplementari estaran també subjectes a avaluació per part del tribunal del TFG.

El TFG haurà de disposar d'una portada (on s'indique el títol del treball, nom de l'estudiant i tutors, i curs acadèmic); un resum, entre 4-6 paraules clau i un índex de matèries. El TFG ha de ser original, és a dir, no es permet la còpia o reproducció de textos aliens (ni directament ni per mitjà de traducció). En el cas d'utilitzar materials concrets com figures, imatges, taules, etc. procedents d'altres fonts haurà de citar adequadament la seua procedència. Tant el tutor com els professors avaluadors disposaran de les eines necessàries per a detectar el plagi. El plagi no sols afecta a la honorabilitat de l'estudiant i de la institució sinó que és una pràctica il·legal que serà penalitzada acadèmicament.

Per a poder presentar la sol·licitud d'avaluació i defensa del TFG haurà de mediar un període mínim de tres mesos des de la inscripció.

La secretaria de la facultat generarà un acta per període i convocatòria amb els estudiants que hagen sol·licitat la presentació del TFG.

8. Tribunal del TFG

La comissió de TFG nomenarà anualment els tribunals que avaluaran els treballs presentats en cada convocatòria i modalitat. Cada tribunal estarà constituït per tres professors titulars i tres suplents (president/a, secretari/a i vocal) adscrits a àrees de coneixement que imparteixen docència al Grau en Biologia

En la composició dels tribunals hauran de seguir-se les disposicions vigents en quant a paritat.

El tutor d'un TFG no podrà formar part del tribunal que l'avalua. En el cas de que algun dels membres titulars siga tutor d'un estudiant que presente el TFG haurà de ser reemplaçat per un dels suplents.

9. Avaluació y Qualificació.

S'estableixen dues fases en l'avaluació del TFG:

- **Fase 1: Avaluació no presencial**

S'avaluarà la memòria del TFG presentada per l'estudiant, considerant la qualitat del treball realitzat, la presentació formal d'aquest i el compliment i participació de l'estudiant en les reunions periòdiques de seguiment programades en les sessions de tutoria. La qualificació s'obtindrà a partir de les valoracions del tutor i les avaluacions realitzades pels membres del tribunal (professors que imparteixen docència al grau de Biologia). Aquests tribunals seran nomenats per la comissió entre els tutors acadèmics de TFG de eixe curs i els membres de la citada comissió. Per a les avaluacions se utilitzaran els models de rúbrica elaborats per la Comissió de TFG. Si les qualificacions atorgades pels diferents avaluadors difereixen en més de 3 punts, decidirà la nota definitiva considerant totes les revisions, així com l'informe del tutor sobre la activitat i actitud de l'estudiant. Si s'estima convenient, es podrà citar l'estudiant per aclarir alguns aspectes del treball presentat.

La nota obtinguda en aquesta fase oscil·larà entre 0 i 10 i es podrà obtenir una qualificació màxima d'excel·lent.

Els resultats de l'avaluació no presencial es faran públics abans del dia 25 del mes de defensa, amb indicació dels treballs que la Comissió considere que son mereixedors de la qualificació de "Matrícula d'honor".

Quan el TFG siga avaluat positivament, s'ha d'incorporar al repositori institucional la còpia electrònica d'aquest, salvaguardant sempre els drets de propietat intel·lectual. L'estudiant serà el titular de la propietat intel·lectual del treball que presente.

- **Fase 2: Avaluació presencial**

Els estudiants els treballs dels quals siguen proposats, en la fase anterior, para optar a la qualificació de "Matrícula d'Honor", procediran a la defensa oral i pública del TFG davant el corresponent tribunal.

El tribunal, amb una antelació mínima de cinc dies, comunicarà a aquests estudiants la data, lloc i hora en que hauran de realitzar la defensa oral del TFG. L'estudiant defensarà en sessió pública durant un temps màxim de 20 minuts el contingut del TFG. A continuació, els membres del tribunal podran sol·licitar els aclariments o realitzar les preguntes que consideren oportunes durant un temps màxim

de 10 minuts. Cada membre del tribunal haurà d'indicar si proposa la menció "Matrícula d'Honor". La comissió de TFG podrà concedir esta menció a un o varis TFG, sempre que hagen sigut proposats per tots els membres del tribunal per a aquesta menció.

Si fora necessari, la comissió de TFG es reunirà amb els presidents dels tribunals constituïts durant el curs per tal d'adjudicar les matrícules d'honor.

Els estudiants podran recórrer la qualificació final del TFG pel procediment previst en la reglamentació de la Universitat de València.

10. TFG i programes d'intercanvi

Tots els estudiants de la titulació, incloent aquells que cursen l'assignatura de TFG en el context d'un programa d'intercanvi, hauran de defensar el TFG en la Facultat de Ciències Biològiques de la Universitat de València i seran avaluats pels tribunals nomenats a l'efecte.

a) Els estudiants de la facultat que estén realitzant un programa d'intercanvi, a efectes de la execució del TFG, podran optar per una de les següents opcions:

1.- Incloure l'assignatura de TFG al seu contracte d'intercanvi, en aquest cas, l'estudiant podrà realitzar el TFG a la universitat de destí sobre un tema proposat per un professor de l'esmentada universitat, que passarà a ser el tutor extern del TFG. El tema de treball haurà de ser aprovat per la comissió del TFG que nomenarà un tutor acadèmic perquè, juntament amb el tutor extern de la universitat de destí, col·labore en la definició del contingut i el seu desenvolupament. Aquests treballs, per tant, no seran assignats en la subhasta. Una vegada incorporat a la universitat de destí, i tan prompte com siga possible, l'estudiant haurà d'enviar a la secretaria de la Facultat de Ciències Biològiques l'imprès d'inscripció del TFG juntament amb un resum del treball a realitzar avalat pel tutor que accepte dirigir-lo i les seues dades acadèmics.

Procediment a seguir:

En la matrícula. Incloure els 15 crèdits del TFG en la matrícula de crèdits internacionals que realitze.

En la presentació. Serà el descrit amb caràcter general en aquestes instruccions, excepte que:

- Per a poder defensar el TFG haurà de reunir els requisits exigits en el verificador de la titulació (crèdits superats).
- Serà el tutor extern el que haurà de remetre l'informe confidencial sobre la labor desenvolupada per l'estudiant. Aquest informe serà remès al coordinador del programa

d'intercanvi que tinga assignat l'estudiant, el qual lo transmetrà al tutor acadèmic. El tutor acadèmic, vist l'informe del tutor extern, podrà signar la sol·licitud de defensa i avaluació.

2.- Realitzar una matrícula mixta, matriculant-se de l'assignatura de TFG a banda dels crèdits internacionals. En aquest cas l'estudiant escollirà tema/tutor de l'oferta aprovada per la comissió del TFG. L'estudiant podrà optar a rebre una tutela a distància per part del tutor acadèmic en el cas de que l'intercanvi siga anual.

Entre la data d'inscripció del TFG i la de presentació de la sol·licitud de defensa i avaluació haurà de transcorre al menys un període de tres mesos.

b) Els estudiants d'altres universitats que es matriculen al grau com estudiants d'intercanvi, podran realitzar aquí el TFG, en les mateixes condicions que els estudiants de la titulació, sempre que el seu contracte d'intercanvi ho permeta. Podran escollir tema i tutor de l'oferta que reste disponible quan s'incorpore a la Universitat de València. Per a la resta de tràmits, li seran d'aplicació aquestes instruccions.